# Regnskapsprinsipper og regnskapsresultat

## Regnskapsprinsipper og klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler mm

Fræna kommune fører sitt regnskap etter de kommunale regnskapsprinsipper som er nedfelt i kommunelovens § 48 og regnskapsforskriftens § 7. Anordningsprinsippet gjelder i kommunal sektor, og betyr at all tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet, skal fremgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Driftsregnskapet viser driftsutgifter og driftsinntekter i kommunen og regnskapsresultatet for kommunen. Investeringsregnskapet viser kommunens utgifter i forbindelse med investeringer, utlån med videre, samt hvordan disse er finansiert.

Kommunens driftsregnskap viser årlige avskrivninger som er årlige kostnader som følge av forbruk av aktiverte driftsmidler. Avskrivningene påvirker kommunens brutto driftsresultat, men blir nullet slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Netto driftsresultat i kommunen er derimot belastet med årets avdrag på lån som er utgiften relatert til forbruk av aktiverte driftsmidler som skal påvirke kommunens driftsresultat etter gjeldende regnskapsregler. Årsaken til at avskrivningene blir vist i regnskapet, er blant annet at beslutningstakere og regnskapsbrukere skal se denne kostnaden presentert i regnskapet, og kunne vurdere denne i forhold til kommunens driftsresultat og avdragsutgifter.

Videre er regnskapet ført etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter og/eller fradrag i utgifter for tilhørende inntekter. Dette betyr at aktiviteten i kommunen kommer frem med riktig beløp.

I balanseregnskapet er anleggsmidler definert som eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler som har en begrenset levetid, blir avskrevet hvert år. I kommunal sektor blir lineære avskrivninger brukt. Denne metoden innebærer at avskrivningsgrunnlaget blir fordelt likt over avskrivningstiden. De årlige avskrivninger blir dermed like store for det enkelte driftsmiddel. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er tatt i bruk.

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen.Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler.

Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr. 4 - Avgrensingen mellom drifts[illegible]regnskapet og investeringsregnskapet.



Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investerings-regnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddel i balansen. Generelt gjelder en bestemmelse om at investeringer må ha levetid 3 år eller mer og pris må utgjøre 100 tusen eller mer. Det har vært ulike usikre momenter innenfor dette området. Reasfaltering er nå mer avklart. Det er nå som investering. I 2018 er det brukt store midler på infrastruktur i forbindelse med uttreden av IKT Orkide. Dette er i stor grad basert på skjønn, men samtidig viser driftsregnskapet et betydelig merforbruk på IKT.

**Klassifisering av gjeld**

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

**Vurderingsregler**

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning. Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår.

Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.) er finansutgifter og inntekter.

**Selvkostberegninger**

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003. For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetalinger etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

**Merverdiavgift - plikt og merverdiavgift - kompensasjon**

Kommunen følger reglene i mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven.For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen merverdi-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva. er finansiert av

kommunene gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet

## Regnskapsresultatet



**Fræna kommune fikk et årsoverskudd på 0 mill. kroner i 2018**. Dette resultatet fremkommer etter at det er avsatt 2,9 mill. kroner til disposisjonsfond i år og brukt 0,8 mill. kroner.Det er overført 1,2 mill. kroner til investeringsregnskapet av årets midler. Dette utgjør 11,8 mill. kroner mindre enn budsjettert.

Det er i tillegg overført 23,2 mill. kroner til investeringsregnskapet. Dette er disponering av fjorårets mindreforbruk.

Enhetene står for 10,8 mill. kroner av årets merforbruk. Skatt, tilskudd og finans bidro med samlet 3,9 mill. kroner i mindreforbruk. Skatteinntektene ble 16 mill. kroner mer enn forventet men inntektsutjevningen ble hele 8 mill. kroner mindre enn forventet. Disse to beløpene henger sammen. .

Pensjon ga kommunen 2,4 mill. kroner i merutgift.

Renter, avdrag og finans viser en samlet merutgift på 2,2 mill. kroner. Av dette utgjør lavere renteutgifter 0,9 mill. kroner, høyere renteinntekter 0,8 mill. kroner, lavere avdrag med 0,8 mill. kroner og avkastning finans med 0,6 mill. kroner i mindreinntekter.

Enhetene (VAR, institusjoner, hjemmebaserte tjenester, skoler, barnehage, administrasjon m.m.) i kommunen har i 2018 samlet hatt et merforbruk på 10,8 mill. kroner. Dette er en ny situasjon i Fræna kommune. Enhetene har tidligere år samlet levert et positivt resultat.

**Årets resultat på 0 mill. kroner er 23,2 mill. dårligere enn i 2017. Dette viser at Fræna kommune nå har en ustabil situasjon og at kommunen nå ikke lenger er i stand til å bygge egenkapital og delvis egenfinansiere investeringer. Dette er foruroligende.**

**Det store spørsmålet for Fræna kommune er hvor mye av resultatet som kommunen kan forvente blir videreført inn i 2019.** Til dette vil rådmannen peke på at ifølge kommunaldepartementet er økningen i skatteinntektene en engangsinntekt. Det samme kan sies tilskuddet fra aquafondet som i 2018 utgjorde 4 mill. kroner. Redusert (tap)finansavkastning kan svinge betydelig og 2018 var et dårlig år. Renteinntekter og renteutgifter vil være avhengig av rentenivået i årene som kommer. Her kan utgiftene raskt stige, men for 2019 er prognosene fortsatt lavt rentenivå. **Enhetenes drift viser samlet et ustabilt driftsnivå, og svingningene er store på enkelte enheter. Rådmannen mener det nå er nødvendig å gå inn med skarpere lut for å redusere merforbrukene på enhetene**. God økonomisk styring tilsier videreføring av stram budsjettdisiplin og forsiktig pengebruk. Det har ikke vært tilfelle i 2018.

**Samlet mener rådmannen at dette viser en kommune ved et veiskille. God økonomi og gode resultat kan fort endres til det motsatte. I tillegg er kommunen sårbar for renteøkninger, økt driftsnivå og lavere eiendomsskatt på verk og bruk. Dette er det redegjort for i økonomiplanen for Fræna kommune 2019 - 2022.**

Netto driftsresultat ble på 40 mill. kroner i 2017 (ekslusiv fellesnemnda) og 102 tusen kroner i 2018. Dette er en forverring på 40 mill. kroner fra 2017. I prosent utgjør korrigert netto driftsresultat 0,01 % av driftsinntektene i 2018 mot 4,7 % i 2017.



**Kommunestyrets målsetting for 2018 var et netto driftsresultat på 1,4 %. Oppnådd resultat er altså 1,4 % dårligere enn målsettingen.**

**Per 31.10.18 ble det rapportert med et forventet merforbruk på enhetene på 8,7 mill. kroner. Det endelige resultatet for enhetene ble på 10,8 mill. i merforbruk. Det ble altså et betydelig dårligere resultat for enhetene enn det som var forventet tidlig på høsten, og situasjonen ble forverret gradvis mot slutten av året.**

Eiendomsskatt 2018

Tall i hele tusen.

Konklusjonen på årets regnskap må bli at det etter to gode år nå kom et meget dårlig år for Fræna kommune. Det er levert et svakt resultat for 2018. Økonomistyring har fått stort fokus også det siste året, men på noen enheter har utgiftene økt betydelig. Kommunen må investere betydelige beløp i utviklingen av kommunen i årene fremover. Dette vil gi høyere kapitalutgifter over tid. Samlet betyr dette at driftsnivået må ned for å skape balanse i økonomien til kommunen. Fræna kommune har i 2018 ikke klart å beholde det handlingsrommet som oppstod i 2015. Kommunestyrets målsetting om 1,4 % netto driftsresultat av sum driftsinntekter er ikke nådd. I 2019 må det skarper lut til.

‹ Kostra- og effektivitetsanalyse 2018

Eiendomsskatt ›

Personvernerklæring